

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 29 กันยายน – 5 ตุลาคม 2564

บาทอ่อนหนุนส่งออกข้าวไทย ก.ย. ทะลุ 7 แสนตัน ดันยอด 3 ไตรมาสเฉียด 4 ล้านตัน

สมาคมส่งออกข้าวคาดการณ์ ก.ย. ไทยส่งออกแรงต่อเนื่อง ทะลุ 7 แสนตัน ดันยอดรวม 3 ไตรมาสแรก เฉียด 4 ล้านตัน ชี้ปัจจัยบวกบาทอ่อนช่วยแข่งขันง่าย จับตามลกระทบค่าระวางเรือยังไม่คลี่คลาย

วันที่ 2 ตุลาคม 2564 ร.ต.ท.เจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยว่า สมาคมฯ คาดว่าปริมาณส่งออกข้าวของเดือนกันยายน 2564 จะมากกว่า 700,000 ตัน เนื่องจากตลาดต่างประเทศ ทั้งแอฟริกา ตะวันออกกลาง และเอเชีย มีความต้องการข้าวขาวและข้าวหนึ่งอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมไว้ใช้ใน ช่วงเทศกาลปลายปีนี้ ประกอบกับราคาข้าวของไทยยังคงอยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้ ซึ่งจะทำให้การส่งออกข้าวขาว และข้าวหนึ่งจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากช่วงต้นปีที่ผ่านมา

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของข้าวหอมมะลินั้น แม้ราคาข้าวจะปรับลดลงมามากแล้ว แต่การส่งออกยังไม่ กลับเข้าสู่ภาวะปกติในช่วงปลายไตรมาสที่ 3 ไปจนถึงไตรมาสที่ 4 จะมีการส่งออกข้าวหอมมะลิปริมาณมาก เนื่องจากยังคงมีปัญหาด้านโลจิสติกส์และค่าระวางเรือที่ปรับตัวสูงขึ้นมาก โดยเฉพาะเส้นทางเดินเรือไปยังตลาด สำคัญแถบอเมริกา และยุโรป

ทั้งนี้ สถานการณ์ราคาข้าวในช่วงนี้ได้รับานิสงส์จากค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลง ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวขาว 5% ของไทยอยู่ที่ 396 เหรียญสหรัฐต่อตัน ขณะที่ราคาข้าวขาว 5% ของเวียดนาม อินเดีย และปากีสถานอยู่ที่ 428-432, 368-372 และ 368-372 เหรียญสหรัฐต่อตัน ตามลำดับ ส่วนข้าวหนึ่งของไทยราคาอยู่ที่ 399 เหรียญสหรัฐต่อตัน ขณะที่ราคาข้าวหนึ่งของอินเดีย และปากีสถานอยู่ที่ 353-357 และ 373-371 เหรียญสหรัฐต่อตัน

โดยขณะนี้การส่งออกข้าวในช่วง 8 เดือนแรกของปี (มกราคม-สิงหาคม 2564) มีปริมาณ 3,178,887 ตัน ลดลง 14.0% ปริมาณ 3,696,754 ตัน มูลค่า 58,684 ล้านบาท (1,906.7 ล้านบาทเหรียญสหรัฐ) ลดลง 23.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563 ที่มีการส่งออก มูลค่า 77,508 ล้านบาท (2,478.3 ล้านบาทเหรียญสหรัฐ) ซึ่งหากเดือนกันยายนส่งออกได้ 700,000 ตัน จะทำให้ปริมาณการส่งออกข้าวไทยในช่วง 3 ไตรมาสแรกมีปริมาณ รวมเกือบ 4 ล้านตัน

สำหรับการส่งออกข้าวในเดือนสิงหาคม 2564 ที่ผ่านมาปริมาณ 591,717 ตัน เพิ่มขึ้น 41% เมื่อเทียบกับเดือนกรกฎาคม 2564 ที่มีการส่งออกปริมาณ 419,578 ตัน และมีมูลค่า 9,771 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 30.9% มูลค่า 7,466 ล้านบาท เนื่องจากในช่วงนี้ราคาข้าวของไทยอยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ โดยเฉพาะอินเดีย เวียดนาม และปากีสถานได้ ส่งผลให้การส่งออกข้าวขาวมีปริมาณเพิ่มขึ้นมากจากเดือนก่อน

หากพิจารณาเป็นรายชนิด พบว่าในเดือนสิงหาคม 2564 มีการส่งออกข้าวขาวปริมาณ 274,377 ตัน เพิ่มขึ้น 101% เมื่อเทียบกับเดือนก่อน โดยส่วนใหญ่ส่งไปยังประเทศจีน แองโกล่า ฟิลิปปินส์ แคมเบอรูน มาเลเซีย โมซัมบิก ญี่ปุ่น เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวหนึ่งมีปริมาณ 161,925 ตัน ลดลง 7.7% เมื่อเทียบกับเดือนก่อน โดยส่วนใหญ่ส่งไปยังประเทศแอฟริกาใต้ เบนิน ไนเจอร์ เยเมน เป็นต้น ในส่วนของข้าวหอมมะลิ มีปริมาณ 78,823 ตัน เพิ่มขึ้น 5.3% เมื่อเทียบกับเดือนก่อน โดยส่งไปยังตลาดหลัก เช่น สหรัฐอเมริกา ฮองกง จีน สิงคโปร์ แคนาดา เป็นต้น

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

“ธนสรรไรซ์” จ่อขายหอมมะลิตลาดอิรัก เติบโตผลผลิตนาปีทะลัก “ราคาร่วง”

“ธนสรรไรซ์” ส่งมอบอิรักสำเร็จปลดล็อคปัญหามาตรฐานข้าวไทย เตรียมลุย เจริญขายข้าวหอมมะลิ ต่อล็อต 4 ตันตลาดส่งออกโค้งสุดท้าย ยอมรับ ‘น้ำ’ หนุนปริมาณผลผลิตนาปีน่าจะเพิ่มขึ้นเสี่ยงอาหารราคาดี

นายศุภชัย วรอภิญาภรณ์ ประธานกรรมการ บริษัท ธนสรรไรซ์ จำกัด เปิดเผย “ประชาชาติธุรกิจ” ว่า ขณะนี้ข้าวขาว 100% ลอตแรกที่ส่งลงเรือเพื่อส่งออกไปยังประเทศอิรัก จำนวน 44,000 ตัน ซึ่งเป็นการทำตลาด โดยภาคเอกชน พื้นที่ตลาดอิรักครั้งแรกในรอบ 7 ปี ไปส่งมอบถึงปลายทางเรียบร้อยแล้วและได้รับการรับรอง มาตรฐานจากรัฐบาลอิรักอยู่ระหว่างการขึ้นฝั่ง

และล่าสุดบริษัทได้ทำสัญญาขายข้าวขาว 100% ล็อตที่ 3 ให้กับอิรักอีก 44,000 ตัน โดยจะมีเรือมารับ มอบสินค้าในระหว่างวันที่ 15 - 17 ตุลาคมนี้ ส่วนการส่งมอบข้าวล็อตที่ 2 ให้กับอิรัก 44,000 ตัน ได้ส่งมอบลงเรือ เรียบร้อยแล้ว หลังจากติดพันปัญหาพายุเตียนหมู่ ทำให้เรือรับมอบข้าวเข้าท่าลำบาก จึงเลื่อนการรับมอบจาก 25 เป็นวันที่ 29 กันยายนที่ผ่านมา

“ขณะนี้บริษัทได้ขายข้าวให้กับอิรักสามล็อตรวมปริมาณ 132,000 ตันคิดเป็นมูลค่า 1800 ล้านบาทซึ่ง หลังจากนี้บริษัทมองว่าอิรัก มีโอกาสที่จะทำคำสั่งซื้อข้าวหอมมะลิของไทยเป็นครั้งแรกในรอบ 7 ปี ด้วยเช่นกัน หาก สามารถทำได้สำเร็จจะช่วยฟื้นตลาดส่งออกข้าวหอมมะลิได้อีกปีละนับ 100,000 ตันและยังเป็นช่วงที่มีผลผลิตออกสู่ ตลาดก็จะส่งผลดีต่อเกษตรกรด้วย ส่วนเรื่องมาตรฐานนั้นไม่ต้องกังวลเพราะบริษัทได้ปลดล็อคเรื่องนี้เรียบร้อยแล้ว รัฐบาลอิรักให้การรับรองข้าวไทยผ่านมาตรฐาน”

นายศุภชัย ยังได้ประเมินว่าแนวโน้มผลผลิตข้าวหอมมะลิของไทยปีนี้น่าจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากมีฝนตกลงมามากอย่างต่อเนื่องอย่างช่วงก่อนฤดูการเก็บเกี่ยวที่จะถึงช่วงเดือนพฤศจิกายนซึ่งจะเป็นผลดี กับผลผลิตข้าวโดยเฉพาะข้าวหอมมะลิที่ปลูกในภาคอีสานคิดเป็นร้อยละ 70 เป็นพื้นที่ราบสูงชอบน้ำ

“สิ่งสำคัญคือต้องเตรียมหาตลาดไว้รองรับผลผลิตเพราะมีโอกาสที่ราคาข้าวจะปรับลดลงหากผลผลิตออก พร้อมกัน”

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

เฉลิมชัย ยันไม่ท่วม “กทม.-ปริมณฑล” ส่วน 36 จังหวัด ผลผลิตอ่วม 4 ล้านไร่

เฉลิมชัย ชี้ปริมาณการระบายน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา จำนวน 2,800 ล้าน ลบ.ม./วินาที ยังไม่เกินปริมาณที่กำหนด ไม่ท่วมกรุงเทพฯ ปริมณฑล ขณะที่ส่งเสริมการเกษตร รายงานสถานการณ์น้ำท่วมในพื้นที่เกษตรทั่วประเทศ เสียหายแล้วกว่า 3,939,515 ไร่ ใน 36 จังหวัด

วันที่ 30 กันยายน 2564 นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวระหว่าง ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์น้ำปทุมธานี ว่าปริมาณการระบายน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา จำนวน 2,800 ล้าน ลบ.ม./วินาที ซึ่งยังไม่เกินปริมาณที่กำหนด จึงสามารถสร้างความมั่นใจให้ประชาชนในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑลได้ว่า

จะไม่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์น้ำท่วม แต่ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยเฉพาะพื้นที่นอกคันกั้นน้ำ ขอให้ติดตามสถานการณ์และเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า สถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่เกษตรทั่วประเทศในขณะนี้ มีจังหวัดที่ได้รับผลกระทบแล้ว จำนวน 3,939,515 ไร่ ใน 36 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงใหม่ เชียงราย ตาก น่าน แพร่ พะเยา พิจิตร เพชรบูรณ์ พิษณุโลก ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน สุโขทัย อุทัยธานี นครสวรรค์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา เลย บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ปราจีนบุรี ระยอง ชัยนาท ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ราชบุรี สระบุรี สิงห์บุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี

โดยแบ่งเป็นข้าว จำนวน 2,440,059 ไร่ พืชไร่และพืชผัก จำนวน 1,481,026 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่น ๆ จำนวน 18,430 ไร่ มีเกษตรกรได้รับผลกระทบ จำนวน 298,890 ราย

ทั้งนี้ มีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉินแล้ว 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด กำแพงเพชร ตาก เพชรบูรณ์ พิจิตร สุโขทัย ชัยภูมิ และจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งทางกรมส่งเสริมการเกษตรได้กำชับให้เร่งเจ้าหน้าที่เร่งให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 และหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564 เป็นการเร่งด่วนแล้ว

สำหรับเงินช่วยเหลือที่เกษตรกรจะได้รับ คือ คราวเรือนละไม่เกิน 30 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว ไร่ละ 1,340 บาท พืชไร่และพืชผัก ไร่ละ 1,980 บาท ไม้ผลไม้ยืนต้นและอื่น ๆ ไร่ละ 4,048 บาท

อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวอีกว่า นอกจากมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 และหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564 แล้ว กรมส่งเสริมการเกษตรมีโครงการผลิตพืชพันธุ์ดีเพื่อสำรองในกรณีช่วยเหลือ พันธุ์ทุเรียนเกษตรกรผู้ประสบภัย และใช้ในภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร

ซึ่งพร้อมให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ที่ได้รับผลกระทบแล้ว โดยเน้นการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ ต้นพันธุ์ พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น หรือพืชเศรษฐกิจ ที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ พร้อมเตรียมสารชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อไตรโคเดอร์มา ให้เกษตรกรไว้ใช้ฟื้นฟูพื้นที่เกษตรภายหลังน้ำลดอีกด้วย

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

สททช. ลั่นจบปัญหาน้ำท่วมใน 20 วัน จับตาอิทธิพลลานีญาพายุเข้าภาคใต้

สททช. เผย ต.ค.นี้ ลันพายุเข้าไทยอีก 2 ลูก ต้นเดือนตุลาคมนี้ แม้ไม่ส่งผลกระทบโดยตรง ย้ำต้องเร่งระบายน้ำท่วมขังทั่วประเทศ ชัดเส้นจบปัญหาน้ำท่วมภายใน 20 วัน พร้อมจับกรมชลประทานระบายน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาให้อยู่ที่ประมาณ 2,775 ลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม./วินาที) ก่อนประเทศไทยจะมีฝนตกหนักกลับเข้ามาเพิ่มอีกครั้งในวันที่ 9-12 ตุลาคม ส่งผลให้ฝนตกในพื้นที่ภาคใต้เป็นส่วนใหญ่ จากอิทธิพลของลานีญา

วันที่ 30 กันยายน นายสมเกียรติ ประจำวงษ์ เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สททช.) ในฐานะรองผู้อำนวยการกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ (กอนช.) เปิดเผยว่า จากการติดตามข้อมูลสถานการณ์พายุจากกรมอุตุนิยมวิทยา พบว่า พายุที่ขนานอยู่ทั้งสองฝั่งของประเทศไทยในปัจจุบัน คาดว่าจะเกิดพายุอีก 2 ลูก ช่วงวันที่ 2-8 ต.ค.นี้หรือช่วงต้นเดือน ต.ค. ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบในระยะนี้ แต่จะยังคงมีอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งจะ

ส่งผลให้ประเทศไทยเกิดฝนตก ซึ่งจะมีการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง ระยะเวลาประมาณ 10 วันต่อจากนี้ เป็นช่วงที่จะมีฝนตกในพื้นที่ภาคใต้เป็นส่วนใหญ่ จากอิทธิพลของลานีญาอีกด้วย ช่วงนี้จึงเป็นช่วงที่จะมีการเร่งระบายน้ำโดยเร็ว โดยจะเร่งระบายในวันนี้ - 1 ต.ค. 64 และเว้นระยะในวันที่ 2-3 ต.ค. ซึ่งคาดว่าจะมีน้ำทะเลหนุนสูง ก่อนจะเร่งระบายอย่างต่อเนื่องอีกครั้งในระหว่างวันที่ 4-8 ต.ค. 64 ก่อนจะเข้าสู่ช่วงที่คาดการณ์ว่าจะมีฝนตกชุกในวันที่ 9-12 ต.ค. 64 อย่างไรก็ดี อิทธิพลของพายุโกนเซิน และพายุเตี้ยนหมู่ ช่วงที่ผ่านมาสามารถช่วยเติมน้ำในแหล่งน้ำขนาดใหญ่ และแหล่งน้ำที่มีน้ำน้อยกว่า 38 แห่ง รวมกันประมาณ 9,204 ล้าน ลบ.ม. ซึ่งยังสามารถรองรับน้ำได้ 25,375 ล้าน ลบ.ม. และสามารถเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้งหน้าได้

สำหรับ สถานการณ์น้ำท่วมในปัจจุบัน จังหวัดที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือ สุโขทัย มีพื้นที่น้ำท่วมกว่า 3.62 แสนไร่ ซึ่งเป็นผลมาจากน้ำในเขื่อนแม่มอกที่ไหลมาสมทบ เป็นเหตุให้ฝั่งตะวันตกของสุโขทัยเกิดน้ำท่วมหนัก แม้จะมีความพยายามผันน้ำเข้าสู่ทุ่งบางระกำแต่ก็เป็นผลไม่มากนัก ดังนั้นจึงต้องมีการผันน้ำและยังต้องจับตาดูอย่างใกล้ชิดเพราะในที่สุดแล้วน้ำก้อนนี้ต้องมารวมที่จ.นครสวรรค์ และถูกปล่อยลงไปที่แม่น้ำเจ้าพระยาในที่สุด ส่วนการระบายน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาในปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ 2,775 ลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.)/วินาที และยังมีแนวโน้มที่จะระบายน้ำมากกว่าปัจจุบันเล็กน้อยในช่วงเช้าของวันที่ 1 ตุลาคมนี้ ซึ่งจะส่งผลต่อจังหวัดใกล้เคียงอย่าง จ.พระนครศรีอยุธยา ที่จะเกิดน้ำท่วมซ้ำอีกประมาณ 3 วัน แต่เชื่อว่าจะยังไม่ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมในกรุงเทพฯ ขึ้นใน เพราะตอนนี้น้ำทะเลยังไม่หนุนสูง ยังสามารถปล่อยน้ำลงไปได้

ส่วนแผนการระบายน้ำของเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จะมีการลดการระบายน้ำจาก 1.2 พันล้าน ลบ.ม./วินาที ลงเพื่อให้ระดับน้ำให้แม่น้ำป่าสักทยอยออกไปก่อน จากปริมาณน้ำปัจจุบันในเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อยู่ที่ 1,014 ล้าน ลบ.ม. ซึ่งในการระบายน้ำออกจากเขื่อนจะมีการลดระดับน้ำเป็นขั้นบันไดต่อไป เพื่อลดผลกระทบประชาชนที่จะเกิดขึ้นให้ได้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม แม้จะกำหนดวันที่สถานการณ์น้ำท่วมคลี่คลายอย่างชัดเจนไม่ได้ แต่สทนช.ของขีดเส้นตายจบและแก้ไขทุกปัญหาให้จบภายใน 20 วัน

“สถานการณ์ความกังวลเจ้าพระยากรมชลประทาน ได้รับน้ำเข้าระบบชลประทานทั้ง 2 ฝั่งได้เพียง 348 ลบ.ม./วินาที เนื่องจากยังคงมีปริมาณน้ำในพื้นที่จากฝนที่ตกในช่วงที่ผ่านมา ส่งผลให้ปริมาณน้ำไหลผ่านเขื่อนเจ้าพระยาเพิ่มมากกว่า 2,700 ลบ.ม./วินาที ด้านสถานการณ์น้ำของเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ปัจจุบันปริมาณน้ำ 950 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 99 % ของความจุอ่าง และ จะเร่งระบายน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา โดยควบคุมการปิด - เปิด ประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสมุทรปราการ ตามจังหวะการขึ้นลงของน้ำทะเล เพื่อเร่งระบายน้ำออกสู่ทะเลให้เร็วยิ่งขึ้น”

ทั้งนี้ ในวันที่ 1 ต.ค.2564 เป็นวันที่ตนเกษียณอายุราชการสิ้นปีปฏิทินงบประมาณบริหารราชการแผ่นดิน จะมีการมอบหมายภารกิจงานต่อให้ นายสุรสีห์ กิตติมณฑล ซึ่งจะเข้ารับดำรงตำแหน่ง เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำหรับการดำเนินการจากนี้จะรับหน้าที่ร่วมอยู่ในคณะทำงานด้านน้ำ ภายใต้การดำเนินงาน พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี อีกทั้งยังอยู่ระหว่างเดินหน้าร่างแผนแนวทางเกี่ยวกับการตั้งกระทรวงน้ำ โดย ก.พ.ร. และ สทนช. รวมทั้งหน่วยงานน้ำได้ศึกษาแนวทาง ความเป็นไปได้ เพื่อความเป็นเอกภาพในการทำงาน เพื่อเกิดความเข้มแข็งและสร้างประโยชน์ให้กับประชาชนมากที่สุด ซึ่งขณะนี้ ก.พ.ร. จึงยังพิจารณาความเป็นไปได้ในการเป็นกระทรวง ว่าจะบริหารจัดการน้ำดีขึ้น หรือไม่ เพื่อประโยชน์ของประชาชน และ ประชาชนจะได้ประโยชน์อย่างน้อยเพียงใด ซึ่งต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ คาดว่าจะมีความชัดเจนใน 1-2 ปีนี้

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

เวียดนาม

สัปดาห์ที่ผ่านมา ภาวะราคาข้าวพุ่งสูงขึ้นแตะระดับสูงสุดในรอบ 2 เดือนครึ่ง ท่ามกลางภาวะการค้าที่ซบเซา เนื่องจากความต้องการข้าวในตลาดภายในประเทศเพิ่มขึ้นส่งผลให้ต้นทุนในการหาซื้อข้าวเพิ่มขึ้นไปด้วย ส่งผลให้ราคาข้าวขาว 5% ราคาอยู่ที่ 425-430 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เพิ่มขึ้นจากระดับ 415-420 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า ขณะที่วงการค้ารายงานว่ ความต้องการข้าวภายในประเทศที่มีมากขึ้น เกิดขึ้นหลังจากที่รัฐบาลมีโครงการจัดซื้อข้าวเพื่อเก็บเป็นสต็อกสำรองไว้

สมาคมอาหารเวียดนาม (Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า ราคาข้าวในภูมิภาคสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงยังคงเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยเฉพาะราคาข้าวเปลือกจากฤดูการผลิตฤดูร้อน-ฤดูใบไม้ร่วง (summer-autumn crop) ที่ขายได้ที่ระดับไรนาสูงสุดที่ 5,100 ดอลลาร์ต่อตัน (ประมาณ 220 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) เพิ่มขึ้น 100 ดอลลาร์ต่อตัน เมื่อเทียบกับราคาเฉลี่ย 4,950 ดอลลาร์ต่อตัน ขณะที่ข้าวขาว 5% ราคาที่สูงสุดอยู่ที่ 9,400 ดอลลาร์ต่อตัน

ข้อมูลสถิติจากสถาบันนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อการเกษตรและการพัฒนาชนบท (the Institute of Policy and Strategy for Agriculture and Rural Development) ระบุว่า ราคาข้าวเปลือกยังคงทรงตัวในจังหวัด Soc Trang ยกเว้นข้าวพันธุ์ Dai thom 8 ซึ่งราคาอยู่ที่ 7,300 ดอลลาร์ต่อตัน ลดลง 200 ดอลลาร์ต่อตัน ขณะที่ในพื้นที่อื่นๆ ในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงราคาข้าวเปลือกอยู่ในระดับที่ไม่เปลี่ยนแปลงเช่นกัน

ทั้งนี้ ราคาข้าวในประเทศที่เพิ่มขึ้นซึ่งส่งผลให้ราคาส่งออกพุ่งขึ้นแตะระดับสูงสุดในรอบ 2 เดือนครึ่งเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2564 ที่ผ่านมา นั้น เนื่องมาจากอุปสงค์ในประเทศที่เพิ่มขึ้นทำให้ต้นทุนการซื้อต้องเพิ่มขึ้นตาม โดยราคาในขณะนี้ยังเป็นระดับสูงสุดนับตั้งแต่กลางเดือนกรกฎาคม 2564 ที่ผ่านมา

จากข้อมูลของหน่วยงานรัฐบาลในเบื้องต้น ในเดือนกันยายน 2564 ที่ผ่านมา คาดว่าเวียดนามส่งออกข้าวได้ประมาณ 530,000 ตัน ส่งผลให้ในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้ มีการส่งออกข้าวได้แล้วประมาณ 4.5 ล้านตัน ลดลงประมาณ 9.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานว่า ในเดือนสิงหาคม 2564 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 487,747 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 2.76% เมื่อเทียบกับเดือนกรกฎาคม 2564 ที่ส่งออกจำนวน 474,639 ตัน แต่ลดลง 19.13% เมื่อเทียบกับเดือนสิงหาคม 2563 ที่ส่งออกจำนวน 603,107 ตัน

โดยในเดือนสิงหาคม 2564 ชนิดข้าวที่เวียดนามส่งออกประกอบด้วย ข้าวขาว 5% จำนวน 187,661 ตัน ข้าวขาว 10% จำนวน 1,936 ตัน ข้าวขาว 15% จำนวน 46,181 ตัน ข้าวขาว 25% จำนวน 17,719 ตัน ปลายข้าวขาวจำนวน 9,652 ตัน ข้าวเหนียวจำนวน 97,400 ตัน ข้าวหอมจำนวน 120,097 ตัน และข้าวอื่นๆจำนวน 7,105 ตัน โดยส่งไปยังตลาดในภูมิภาคต่างๆประกอบด้วย

1.ตลาดเอเชียจำนวน 441,849 ตัน ประกอบด้วย ข้าวขาว 5% จำนวน 179,011 ตัน ข้าวขาว 10% จำนวน 1,939 ตัน ข้าวขาว 15% จำนวน 45,306 ตัน ข้าวขาว 25% จำนวน 17,522 ตัน ปลายข้าวขาวจำนวน 9,652 ตัน ข้าวเหนียวจำนวน 97,173 ตัน ข้าวหอมจำนวน 87,906 ตัน และข้าวอื่นๆจำนวน 3,343 ตัน 2.ตลาดแอฟริกาจำนวน 28,051 ตัน ประกอบด้วย ข้าวขาว 5% จำนวน 7,477 ตัน ข้าวเหนียวจำนวน 10 ตัน ข้าวหอมจำนวน 20,237 ตัน และข้าวอื่นๆจำนวน 327 ตัน 3.ตลาดยุโรปจำนวน 4,675 ตัน ประกอบด้วย ข้าวขาว 5% จำนวน 65 ตัน ข้าวเหนียวจำนวน 45 ตัน ข้าวหอมจำนวน 3,787 ตัน และข้าวอื่นๆจำนวน 778 ตัน 4.ตลาดอเมริกาจำนวน 1,641 ตัน ประกอบด้วย ข้าวขาว 5% จำนวน 328 ตัน ข้าวหอมจำนวน 1,000 ตัน และข้าวอื่นๆจำนวน

314 ตัน 5.ตลาดโอเชียเนียจำนวน 11,531 ตัน ประกอบด้วย ข้าวขาว 5% จำนวน 781 ตัน ข้าวขาว 15% จำนวน 875 ตัน ข้าวขาว 25% จำนวน 197 ตัน ข้าวเหนียวจำนวน 172 ตัน ข้าวหอมจำนวน 7,163 ตัน และข้าวอื่นๆ จำนวน 2,343 ตัน

ที่มา Oryza.com

ลาว

หนังสือพิมพ์ภาคภาษาอังกฤษ Vientiane Times รายงานว่า บริษัท จำปาหอม เทรดดิ้ง (Champahom Trading Import-Export Sole Co., Ltd.) ซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจด้านการนำเข้าและส่งออกสินค้าของลาว ได้ดำเนินการส่งออกข้าวท่าดอกคำ-8 (Thadokkham-8; TDK8) หรือข้าวเหนียวหอมท่าดอกคำ 8 (HTDK8) ล็อตแรก จำนวน 50 ตัน มูลค่าประมาณ 29,000 เหรียญสหรัฐฯ ไปจำหน่ายที่ประเทศเบลเยียม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวเพื่อการพาณิชย์ ของกระทรวงเกษตรและป่าไม้ของ สปป.ลาว (the Lao Ministry of Agriculture and Forestry) โดยได้รับการสนับสนุนโครงการนี้จากธนาคารโลก (the World Bank)

ทั้งนี้ บริษัทดังกล่าวได้ส่งเสริมให้เกษตรกรในเมืองปากงึม และชัยธานี (Pakngum and Xaythany districts) ในนครเวียงจันทน์ ทำการเพาะปลูกข้าวพันธุ์ดังกล่าวในพื้นที่ประมาณ 3,750 ไร่

นายบุญเรือง พรมสาย ผู้อำนวยการจำปาหอม (Champahom Director, Bounhieng Phommisay) กล่าวว่า บริษัทวางแผนที่จะทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกข้าวเพิ่มและเพิ่มผลผลิตเพื่อให้สามารถส่งออกได้มากขึ้นถึง 3,000 ตันต่อปี เขายังกล่าวด้วยว่าโอกาสสำหรับผู้ผลิตและภาคธุรกิจของลาวจะดีขึ้นอย่างมากหลังจากที่ทางรถไฟลาว-จีนเปิดให้บริการในเดือนธันวาคมของปีนี้

ที่มา XINHUANET.com

กัมพูชา

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และการประมงของกัมพูชา (the Ministry of Agriculture, Forestry, and Fisheries; MAFF) รายงานว่าในเดือนกันยายน 2564 กัมพูชาส่งออกข้าวจำนวน 67,251 ตัน (มูลค่าประมาณ 35.34 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) เพิ่มขึ้นประมาณ 65.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 40,572 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นประมาณ 100.26% เมื่อเทียบกับจำนวน 33,582 ตัน ในเดือนสิงหาคม 2564 ที่ผ่านมา

นอกจากนี้ ในเดือนกันยายน 2564 ยังมีการส่งออกข้าวเปลือกประมาณ 140,113 ตัน (จำนวนรถบรรทุกประมาณ 5,600 คัน) มูลค่าประมาณ 31.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ไปยังประเทศเวียดนามด้วย โดยชนิดข้าวที่ส่งออกไปส่วนใหญ่ ได้แก่ ข้าวพันธุ์ OM5451, IR85 และ ข้าวหอม Sen Kra Ob (SKO)

ทั้งนี้ เมื่อรวมการส่งออกทั้งข้าวสารและข้าวเปลือกแล้ว ในเดือนกันยายน 2564 กัมพูชาสามารถส่งออกได้ 207,364 ตัน มูลค่ารวมประมาณ 66.87 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

การส่งออกข้าวสารในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้ (มกราคม-กันยายน 2564) มีจำนวน 410,698 ตัน มูลค่าประมาณ 283.69 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณลดลงประมาณ 16% และมูลค่าลดลงประมาณ 13.51% เมื่อเทียบกับจำนวน 488,775 ตัน มูลค่าประมาณ 328 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยส่งไปยัง 53 ประเทศทั่วโลก

ขณะที่การส่งออกข้าวเปลือกในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้ มีจำนวนประมาณ 2.52 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 430 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นประมาณ 1.131 ล้านตัน หรือประมาณ 81.23% เมื่อเทียบกับ 1.389 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ ในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้ กัมพูชาส่งออกข้าวสารไปยังตลาดจีน (รวมฮ่องกงและมาเก๊า) จำนวน 203,296 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 18% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 49.5% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดของกัมพูชา นอกจากนี้ยังส่งไปยังตลาดยุโรปประมาณ 110,519 ตัน ลดลงประมาณ 35.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 26.91% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดของกัมพูชา) และส่งไปยังตลาดอาเซียนคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 10.09% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดของกัมพูชา ที่เหลือส่งไปยังตลาดอื่นๆ (จำนวน 22 ประเทศ) คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 13.5% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดของกัมพูชา

ชนิดข้าวสารที่ส่งออกในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้ ประกอบด้วยข้าวหอม (Fragrant Rice) คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 69.71% ของการส่งออกข้าวทั้งหมด ข้าวขาวเมล็ดยาว (White Rice) สัดส่วนประมาณ 27.18% ของการส่งออกข้าวทั้งหมด ข้าวึ่ง (Parboiled Rice) สัดส่วนประมาณ 1.71% ของการส่งออกข้าวทั้งหมด ข้าวอินทรีย์ (Organic Rice) สัดส่วนประมาณ 1.41% ของการส่งออกข้าวทั้งหมด

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (Cambodian Rice Federation; CRF) รายงานราคาส่งออกข้าวประจำวัน ที่ 28 กันยายน 2564 โดยข้าวหอม Jasmine (Malys Angkor) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 720 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (เท่ากับราคาวันที่ 21 กันยายน 2564 ที่ 720 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) ข้าวหอม Fragrant Rice (Sen Kra Ob - SKO) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 620 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (เท่ากับราคาวันที่ 21 กันยายน 2564 ที่ 625 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) ข้าวขาว (White Rice Premium / Soft cooking) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 490 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (เท่ากับวันที่ 21 กันยายน 2564 ที่ 500 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) ข้าวึ่ง (Parboiled Rice) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 515 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (เพิ่มขึ้นจากราคาเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2564 ที่ 500 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน)

ข้าวขาวอินทรีย์ (Organic White Rice – Premium Quality) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 920 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (เท่ากับราคาเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2564 ที่ 920 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) และข้าวึ่งอินทรีย์ (Organic Parboiled Rice – Premium Quality) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 990 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (เท่ากับราคาเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2564 ที่ 990 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) ข้าวหอมอินทรีย์ (Organic Jasmine - Malys Angkor) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 1,380 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (เท่ากับราคาเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2564 ที่ 1,380 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) และข้าวกล้องหอมอินทรีย์ (Organic Brown Jasmine-Premium quality) ราคาอยู่ที่ 1,350 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (เท่ากับราคาเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2564 ที่ 1,350 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน)

ที่มา *Oryza.com*

ฟิลิปปินส์

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานว่า ในปีการผลิต 2021/22 (กรกฎาคม 2564-มิถุนายน 2565) ฟิลิปปินส์จะมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวประมาณ 29.69 ล้านไร่ ลดลงจากปีการผลิต 2020/21 ประมาณ 0.23% ขณะที่ผลผลิตข้าวคาดว่าจะมีประมาณ 12.3 ล้านตันข้าวสาร ลดลงประมาณ 0.93% เมื่อเทียบกับปีการผลิต 2020/21

ทางด้านการนำเข้าข้าวในปี 2021/22 นั้น คาดว่าจะมีประมาณ 2.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากจำนวน 2.0 ล้านตัน ในปี 2020/21 เนื่องจากคาดว่าจะการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของฟิลิปปินส์จะทำให้ความต้องการบริโภคข้าวมี

มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของสำนักงานอุตสาหกรรมพืช (the Bureau of Plant Industry; BPI) ซึ่งรายงานว่า ในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2021 มีการออกใบอนุญาตสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Import Clearance; SPSIC) จำนวน 885 ใบ เพื่อขออนุญาตนำเข้าจำนวน 642,811 ตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากจำนวน 379 ใบ (เพื่อขออนุญาตนำเข้าจำนวน 273,643 ตัน) ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา รายงานว่า นาย William D. Dar รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (The Philippines Department of Agriculture; DA) เปิดเผยในที่ประชุม Ley La Salle's Business Law Conference แก่นักกฎหมายรุ่นใหม่ว่า กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ได้ส่งสัญญาณเตือนประเทศอาจประสบปัญหาวิกฤตขาดแคลนเกษตรกรชราในอีก 12 ปีข้างหน้า เนื่องจาก การจ้างงานในภาคการเกษตรที่ลดลงและปัญหาเกษตรกรสูงอายุ โดยผลสำรวจล่าสุดของมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ (University of the Philippines) ใน Los Baños ระบุว่าอายุเฉลี่ยของชาวฟิลิปปินส์อยู่ที่ 53 ปี ซึ่งภายใต้สมมติฐานค่าเฉลี่ยดังกล่าว ยังคงอยู่ ฟิลิปปินส์จะต้องเผชิญกับปัญหาขาดแคลนเกษตรกรชรา ในเวลาอีกเพียง 12 ปี นอกจากนี้ ตามข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PSA) ระบุว่า ในปี 2561 จำนวนการจ้างงานชาวฟิลิปปินส์ในภาคการเกษตรลดลงต่ำสุดในรอบ 24 ปี นับตั้งแต่มีการบันทึกข้อมูล ในปี 2538 โดยมีจำนวนการจ้างงานอยู่ที่ 9.998 ล้านคน แบ่งเป็นแรงงานเพศชาย ประมาณ 7.75 ล้านคน และแรงงานเพศหญิงอีก 2.248 ล้านคน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ยังได้เน้นย้ำถึงบทบาทของคนหนุ่มสาวรุ่นใหม่ ในการสร้างสรรค์และพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศ และระบุว่ารู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งทุกครั้งเมื่อเห็น คนหนุ่มสาวที่มีการศึกษา แสดงความสนใจที่จะเข้ามาพัฒนาการเกษตรและอนาคตการเกษตรของฟิลิปปินส์ และได้ตระหนักถึงประโยชน์สูงสุดของคนรุ่นใหม่ที่จะได้รับจากการมุ่งเน้นการพัฒนาเกษตรกรรม นอกจากนี้ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรของฟิลิปปินส์มีความมุ่งมั่นที่จะให้โอกาสแก่เยาวชนที่จะเป็นตัวแทน เพื่อการเปลี่ยนแปลง การปฏิรูป และ ความทันสมัยทางการเกษตรในปัจจุบันอีกด้วย โดยฟิลิปปินส์ยังต้องการ ผู้นำที่มีการศึกษาและมีความรู้ความสามารถอีกจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านธุรกิจการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร ซึ่งปัจจุบันฟิลิปปินส์มีประชากรในวัยหนุ่มสาวที่มีอายุระหว่าง 10 ถึง 24 ปี จำนวนมากถึงประมาณ 30 ล้านคน หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด

นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ยังได้นำเสนอโครงการต่างๆ ของ กระทรวงเกษตร โดยมีเป้าหมายเพื่อดึงดูดเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้เข้าสู่ภาคการเกษตรมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นโครงการเงินกู้ยืมและโครงการให้คำปรึกษา (Loan and Mentoring Programs) ยกตัวอย่างโครงการเงินกู้ยืม Kapital Access for Yong Agripreneurs (KAYA) เป็นการให้เงินกู้แบบไม่มีดอกเบี้ยสูงสุดถึง 500,000 เปโซ โดยสามารถผ่อนชำระหนี้ได้ภายใน 5 ปี สำหรับผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรมรุ่นใหม่ โดยเฉพาะผู้ที่มีอายุระหว่าง 18 ปี ถึง 30 ปี และสำเร็จการศึกษาจากทั้งสถาบันการศึกษาในระบบและนอกระบบ นอกจากนี้ ยังมีโครงการ Mentoring and Attracting Youth in Agribusiness (MAYA) ซึ่งเป็นโครงการฝึกอบรม 24 สัปดาห์ ในการพัฒนาเยาวชนชาวฟิลิปปินส์ให้กลายเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร หรือเป็นผู้นำในภาคเกษตรกรรมในอนาคต

ปัญหาเกษตรกรชราที่เริ่มมีอายุมากขึ้นและเสี่ยงสูญหายไปจากสังคม เริ่มเป็นสิ่งที่น่าวิตกกังวลมากขึ้น ในประเทศฟิลิปปินส์ เนื่องจากฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีพื้นที่ทางการเกษตรจำกัด เพราะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา และประกอบไปด้วยเกาะเล็กๆ หลายเกาะ รวมทั้งยังต้องประสบปัญหาภัยพิบัติบ่อยครั้งไม่ว่าจะเป็นพายุไต้ฝุ่น แผ่นดินไหวและภูเขาไฟระเบิด ทำให้ต้องประสบกับความเสียหายของผลผลิตทางการเกษตรจำนวนมากในแต่ละปี

ส่งผลให้ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง และจำเป็นพึ่งพาการนำเข้าอาหารจากต่างประเทศ ดังนั้น หากประเทศต้องเผชิญกับปัญหาเกษตรกรชาวนาสูงวัยและไม่มีคนรุ่นใหม่เข้ามาสืบทอดอาชีพทำนา ก็อาจเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อหลักประกันความมั่นคงทางอาหารและภาวะการขาดแคลนอาหารภายในประเทศในอนาคต

ปัจจุบันจำนวนเกษตรกรชาวนาฟิลิปปินส์มีอยู่ประมาณ 10 ล้านคน มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวโดยรวมประมาณ 27.81 ล้านไร่ คิดเป็นประมาณ 35% ของพื้นที่เพาะปลูกพืชเกษตรทั้งหมด โดยสามารถผลิตข้าวได้เพียงประมาณ 11-12 ล้านตันข้าวสารต่อปี แต่มีอัตราการบริโภคข้าวกว่า 14 ล้านตันข้าวสารต่อปี ทำให้ฟิลิปปินส์จำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวปีละกว่า 2-3 ล้านตันข้าวสาร และคาดว่าในอนาคตการผลิตข้าวในฟิลิปปินส์จะเติบโตอย่างจำกัด เนื่องจากการทำนาในฟิลิปปินส์ประสบปัญหาหลายด้านทั้งการขาดแคลนการวิจัยและพัฒนาที่ยั่งยืน เทคโนโลยีการผลิตที่ล้าสมัย ผลผลิตต่อไร่ต่ำและต้นทุนการผลิตข้าวค่อนข้างสูง ประกอบกับข้อจำกัดของพื้นที่ทางการเกษตรและภัยพิบัติจากธรรมชาติ ทำให้ฟิลิปปินส์ไม่สามารถที่จะเพิ่มผลผลิตข้าวให้เพียงพอต่อความต้องการได้

นอกจากนี้ ในอนาคตมีแนวโน้มที่อาชีพการทำนาในฟิลิปปินส์จะมีแต่คนสูงวัยและจะมีจำนวนชาวนาลดน้อยลง โดยลูกหลานชาวนาส่วนใหญ่ต่างย้ายเข้าไปทำงานในเมืองหรือเคลื่อนย้ายสู่แรงงานนอกภาคเกษตรมากขึ้น จึงทำให้เกิดความวิตกกังวลว่าในอนาคตข้างหน้าชาวนาในฟิลิปปินส์อาจสูญพันธุ์และส่งผลกระทบต่อสังคมในหลายด้าน ประกอบกับเกษตรกรชาวนาฟิลิปปินส์ส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าการทำนากนอกภาคการเกษตร ในเขตเมืองหรือต่างประเทศเป็นงานที่ดีกว่า เนื่องจากสถานะทางสังคมและรายได้ที่สูงกว่าการทำงานในภาคการเกษตร

ที่มา *Oryza.com* และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา

จีน

ศูนย์การค้าธัญพืชแห่งชาติ (China's National Grain Trade Center; NGTC) รายงานว่า ในเดือนกันยายน 2021 ที่ผ่านมา มีการจำหน่ายข้าวเปลือก (old crop paddy) จากสต็อกรัฐบาลจำนวนประมาณ 22,827 ตัน (คิดเป็น 0.3% ของจำนวนที่นำออกมาประมูล) จากจำนวนข้าวเปลือกเก่าในสต็อกรัฐบาลที่นำออกมาประมูลขาย 4 ครั้ง จำนวนประมาณ 7.22 ล้านตัน ซึ่งลดลง 72.37% เมื่อเทียบกับจำนวน 82,614 ตันที่จำหน่ายได้ในเดือนสิงหาคม 2021 ที่ผ่านมา

ที่มา *Oryza.com*

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตร ประมงและป่าไม้ (MAFF) ประกาศผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ CPTPP Simultaneous Buy and Sell (SBS) tender ครั้งที่ 3 ของปีงบประมาณ 2021/22 (1 เมษายน 2021- 31 มีนาคม 2022) เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2564 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวจากประเทศสมาชิกกลุ่ม CPTPP จำนวน 1,040 ตัน ซึ่งปรากฏว่า ไม่มีผู้สนใจยื่นข้อเสนอราคาในครั้งนี้ ซึ่งกระทรวงเกษตรฯ จะจัดการประมูลอีกครั้งหนึ่งต่อไป

ทั้งนี้ ความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (The Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership; CPTPP) เป็นความตกลงการค้าเสรีที่ครอบคลุมในเรื่องการค้า การบริการ และการลงทุนเพื่อสร้างมาตรฐานและกฎระเบียบร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก ทั้งในประเด็นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา มาตรฐานแรงงาน กฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมถึงไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างรัฐบาลและนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งริเริ่มกันมาตั้งแต่ปี 2006 มีชื่อเดิมว่า TPP (Trans-Pacific

Partnership) และมีสมาชิกทั้งหมด 12 ประเทศ แต่หลังจากสหรัฐฯ ถอนตัวออกไปเมื่อต้นปี 2017 ประเทศสมาชิกที่เหลือก็ตัดสินใจเดินทางมาความตกลงต่อโดยใช้ชื่อใหม่ว่า CPTPP ปัจจุบัน สมาชิก CPTPP มีทั้งหมด 11 ประเทศ คือ ญี่ปุ่น แคนาดา เม็กซิโก เปรู ชิลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน และเวียดนาม

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโตเกียว รายงานว่า ในต้นเดือนมิถุนายน 2563 กระทรวงพาณิชย์ของไทยได้ประกาศให้ผู้ประกอบการไทยทราบถึงการปรับกฎสารในวัสดุและบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ใช้สัมผัสอาหารในประเทศญี่ปุ่น 4 รายการ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการญี่ปุ่น (Ministry of Health, Labour and Welfare: MHLW) ได้ประกาศรายการสารที่อนุญาตให้ใช้ (positive list: PL) ในวัสดุและบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ใช้สัมผัสอาหาร โดยระบบ positive list จะมุ่งเน้นควบคุมวัตถุอันตรายในวัสดุและบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ใช้สัมผัสอาหารตามรายการที่กำหนดเท่านั้น และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2563 รวมถึงกำหนดระยะเวลาเปลี่ยนผ่านเป็นเวลา 5 ปี ให้เป็นระยะเวลาปรับตัวสำหรับผู้ผลิตและผู้นำเข้า สำหรับวัสดุและบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ใช้สัมผัสอาหารที่ผลิตและนำเข้าก่อนวันที่ 1 มิถุนายน 2563 จะอนุญาตให้วางจำหน่ายจนกว่าสินค้าจะหมดหรือวางจำหน่ายได้จนถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2568 (สำนักข่าวมติชนออนไลน์ เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2563)

ทั้งนี้ในเดือนกันยายน 2564 กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงของญี่ปุ่น (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF) แจ้งว่าที่ผ่านมายังไม่พบปัญหาเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ของสินค้าข้าวที่นำเข้าจากไทย โดยสำหรับการส่งออกข้าวมายังญี่ปุ่นนั้น อนุญาตบรรจุภัณฑ์จากเรซินสังเคราะห์ (synthetic resin) หรือ พลาสติก ก็ถือเป็นวัสดุและบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ใช้สัมผัสอาหารด้วย จึงต้องปฏิบัติตามมาตรฐานระบบ positive list ที่ประกาศไปก่อนหน้านี้เช่นกัน

ขณะนี้กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงของญี่ปุ่น (MAFF) กำลังดำเนินการประสานงานผ่านผู้นำเข้าข้าวไปยังผู้ส่งออก (exporter) ในการยื่นเอกสารประกอบการนำเข้าข้าวมาญี่ปุ่น โดยเป็นเอกสารที่ผู้ผลิต หรือผู้จำหน่ายบรรจุภัณฑ์นั้นต้องรับรองว่า สารองค์ประกอบในการผลิตบรรจุภัณฑ์สำหรับใช้บรรจุข้าวในการนำเข้าเป็นไปตามระบบ positive list และในกรณีที่ผู้นำเข้าไม่สามารถขอเอกสารจากผู้ผลิต หรือผู้จำหน่ายบรรจุภัณฑ์ได้ ผู้ส่งออก (shipper) ก็จะต้องเป็นผู้ลงนามในเอกสารลักษณะเดียวกัน เพื่อรับรองว่า สารองค์ประกอบในการผลิตบรรจุภัณฑ์สำหรับใช้บรรจุข้าวในการนำเข้าเป็นไปตามระบบ positive list ทั้งนี้ ผู้ประกอบการไทยสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบ positive list ในวัสดุและบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ใช้สัมผัสอาหารได้จากเว็บไซต์ของกระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการญี่ปุ่น (MHLW) ได้ที่

https://www.mhlw.go.jp/stf/seisakunitsuite/bunya/kenkou_iryuu/shokuhin/kigu/index_00003.html

ทั้งนี้ การส่งออกสินค้าไปประเทศญี่ปุ่นนั้นผู้ส่งออกและผู้นำเข้าต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่ญี่ปุ่นกำหนดไว้ เพราะหากไม่ปฏิบัติตาม ผู้ส่งออกอาจได้รับความเสียหายจากการที่สินค้าถูกปฏิเสธการนำเข้าได้ สำหรับระบบรายการสารที่อนุญาตให้ใช้ (positive list: PL) ในวัสดุและบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ใช้สัมผัสอาหารที่ได้มีการประกาศใช้ตั้งแต่ 1 มิถุนายน 2563 ในปีที่ผ่านมาเช่นกัน ทั้งนี้มีสินค้าหลายรายการที่เข้าข่ายในระบบนี้ สำหรับสินค้าข้าวนำเข้าจากไทยก็เป็นหนึ่งในสินค้าที่ต้องเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับนี้ด้วย ผู้ผลิตและส่งออกข้าวไทยตลอดจนผู้ผลิตบรรจุภัณฑ์จากเรซินสังเคราะห์ (synthetic resin) จำเป็นต้องศึกษารายละเอียด และปฏิบัติตามเพื่อให้สามารถส่งออกญี่ปุ่นได้ ทั้งนี้หากมีสารที่ไม่อยู่ใน positive list ก็มีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต และยื่นเอกสารรับรองประกอบการส่งออกด้วย

ที่มา *Oryza.com* และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโตเกียว

อินเดีย

ภาวะราคาข้าวในสัปดาห์ที่ผ่านมาปรับลดลงจากการที่ค่าเงินรูปีอ่อนค่าลง แม้ว่าจะมีความกังวลเกี่ยวกับภาวะฝนที่ตกหนักในประเทศซึ่งทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับผลผลิตของพืชหลักๆ ที่อาจจะได้รับความเสียหาย โดยข้าวหนึ่ง 5% ราคาอยู่ที่ระดับ 358-363 เหรียญสหรัฐต่อตัน ลดลงจากระดับ 360-365 เหรียญสหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

ด้านกรมอุตุนิยมวิทยา (the India Meteorological Department; IMD) รายงานว่า ณ วันที่ 29 กันยายน 2564 ทั่วประเทศมีฝนตกลงมาน้อยกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ 1% (นับตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2564) โดยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ (The Eastern and Northeastern regions) มีฝนต่ำกว่าปกติประมาณ 12% ภาคตะวันตกเฉียงเหนือ (the North west region) มีฝนต่ำกว่าปกติประมาณ 4% ขณะที่ภาคกลาง (Central region) มีฝนมากกว่าปกติประมาณ 3% และทางภาคใต้ (Southern Peninsula region) มีฝนมากกว่าปกติประมาณ 11%

อย่างไรก็ตาม ในช่วงสัปดาห์ที่ 23-29 กันยายน 2564 ทั่วประเทศมีฝนตกลงมามากกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ 46% โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ (The Eastern and Northeastern regions) มีฝนต่ำกว่าปกติประมาณ 49% ขณะที่ภาคตะวันตกเฉียงเหนือ (the Northwest region) ภาคกลาง (Central region) และภาคใต้ (Southern Peninsula region) มีฝนมากกว่าปกติประมาณ 81%, 127% และ 44% ตามลำดับ

กรมอุตุนิยมวิทยา (IMD) ได้กำหนดค่าปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยหรือปกติ (average, or normal, rainfall) อยู่ระหว่าง 96% ถึง 104% ของค่าเฉลี่ย 50 ปีที่ระดับ 88 เซนติเมตร (ประมาณ 34 นิ้ว) สำหรับฤดูฝนในช่วงตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงกันยายนของทุกปี

กรมการอาหารและการกระจายสินค้าสาธารณะ สังกัดกระทรวงกิจการผู้บริโภค อาหาร และการกระจายสินค้าสาธารณะ (The Department of Food and Public Distribution under the Ministry of Consumer Affairs, Food and Public Distribution) แถลงว่า โครงการจัดหาข้าวของรัฐบาลในฤดูการผลิต Kharif (Kharif marketing season; KMS) ของปี 2021/22 (1 ตุลาคม 2564-30 กันยายน 2565) ได้เริ่มจัดซื้อข้าวเปลือกตั้งแต่วันที่ 3 ตุลาคม 2564 ในรัฐ Punjab และรัฐ Haryana แล้ว โดยในวันแรกที่เริ่มโครงการสามารถจัดหาข้าวได้ประมาณ 23,700 ตัน

ทั้งนี้เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2564 ที่ผ่านมา กระทรวงเกษตรและสวัสดิการเกษตรกร (the Ministry of Agriculture & Farmers Welfare) รายงานว่า รัฐบาลได้ประกาศราคารับซื้อข้าวขั้นต่ำ (the minimum support price; MSP) สำหรับฤดูการผลิต Kharif (มิถุนายน-กันยายน) สำหรับปี 2021/22 (ตุลาคม 2021-กันยายน 2022) โดยรัฐบาลได้ประเมินต้นทุนการผลิตของเกษตรกรในปี 2021/22 เฉลี่ยอยู่ที่ 1,293 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (ประมาณ 177 เหรียญสหรัฐต่อตัน) ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรมีผลกำไรประมาณ 50% จากการเพาะปลูกข้าว รัฐบาลจึงกำหนดราคารับซื้อขั้นต่ำสำหรับข้าวคุณภาพธรรมดาไว้ที่ 1,940 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (ประมาณ 266 เหรียญสหรัฐต่อตัน) เพิ่มขึ้นประมาณ 3.85% จาก 1,868 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (ประมาณ 256 เหรียญสหรัฐต่อตัน) ในปี 2020/21 ขณะที่ข้าวคุณภาพดี (Grade 'A' paddy) กำหนดไว้ที่ 1,960 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (ประมาณ 269 เหรียญสหรัฐต่อตัน) เพิ่มขึ้นประมาณ 3.8% จาก 1,888 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (ประมาณ 258 เหรียญสหรัฐต่อตัน) ในปี 2020/21

ที่มา *Oryza.com*

ปากีสถาน

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานว่า ในปีการตลาด 2021/22 (พฤศจิกายน 2021-ตุลาคม 2522) คาดว่าจะมีผลผลิตข้าวประมาณ 7.9 ล้านตันข้าวสาร ลดลงจากจำนวน 8.2 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2020/21 เนื่องจากคาดว่าฝนที่ตกลงมาในช่วงฤดูมรสุมจะมีปริมาณต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งก่อนหน้านี้ กรมอุตุนิยมวิทยาของปากีสถาน (The Pakistan Meteorological Department) ได้พยากรณ์ว่าในฤดูมรสุมของปีนี้จะมียอดน้ำในพื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญอยู่ในเกณฑ์ปกติในช่วงฤดูมรสุมระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2021

ด้านการบริโภคข้าวคาดว่าในปีการตลาด 2021/22 จะมีประมาณ 3.7 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นจากจำนวน 3.5 ล้านตันข้าวสารในปี 2020/21 เนื่องจากจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น

สำหรับการส่งออกข้าวในปีการตลาด 2021/22 คาดว่าจะมีประมาณ 4.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากจำนวน 3.9 ล้านตัน ในปี 2020/21 ทั้งนี้ ในช่วง 9 เดือนแรก (พฤศจิกายน 2020-กรกฎาคม 2021) ของปีการตลาด 2020/21 (พฤศจิกายน 2020-ตุลาคม 2021) มีการส่งออกข้าวประมาณ 2.989 ล้านตัน ลดลงประมาณ 7.97% เมื่อเทียบกับจำนวน 3.248 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2019/20 (พฤศจิกายน 2019-ตุลาคม 2020) โดยในเดือนพฤศจิกายน 2020-กรกฎาคม 2021 มีการส่งออกข้าวจำนวน 458,104 ตัน 459,714 ตัน 324,254 ตัน 315,625 ตัน 385,978 ตัน 315,056 ตัน 180,134 ตัน 323,796 ตัน และ 226,392 ตัน ตามลำดับ เนื่องจากการส่งออกข้าวของปากีสถานได้รับผลกระทบจากปัญหาการว่างเรือที่พุ่งสูงขึ้น และการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ นอกจากนี้ยังไม่สามารถแข่งขันด้านราคากับประเทศอินเดียได้

ในแต่ละปี ปากีสถานจะส่งออกข้าวบาสมาดิประมาณ 1 ล้านตัน ส่วนที่เหลือประมาณ 3 ล้านตัน เป็นการส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิ (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 75%) โดยตลาดหลักของข้าวบาสมาดิ คือประเทศในสหภาพยุโรปและตะวันออกกลาง ส่วนตลาดหลักของข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิ คือประเทศในแถบแอฟริกา รวมทั้งจีน เป็นต้น โดยเมื่อเร็วๆ นี้ทางการจีนได้อนุญาตให้บริษัทค้าข้าวของปากีสถานอีก 7 แห่งสามารถส่งออกข้าวไปยังประเทศจีนได้ ทำให้ขณะนี้บริษัทของปากีสถานได้รับการขึ้นทะเบียนแล้วรวม 53 ราย (ข้อมูล ณ กันยายน 2564) ซึ่งคาดว่าจะช่วยเพิ่มการส่งออกข้าวของปากีสถานไปยังตลาดจีนได้มากขึ้น

ที่มา *Oryza.com*

อิหร่าน

สำนักข่าว Press TV รายงานโดยอ้างข้อมูลของสมาคมนำเข้าข้าวแห่งอิหร่าน (the Iran Rice Imports Association; IRIA) ว่า ผู้ค้าข้าวชาวอิหร่านกำลังเรียกร้องให้รัฐบาลยกเลิกมาตรการห้ามนำเข้าข้าวในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวข้าวเพื่อจัดการกับปัญหาการขาดแคลนข้าวและการเพิ่มขึ้นของราคาข้าวในประเทศ ทั้งนี้ ราคาข้าวในประเทศได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นตั้งแต่ต้นฤดูเก็บเกี่ยว ดังนั้นความต้องการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศจึงเพิ่มขึ้น แต่การห้ามนำเข้าข้าวทำให้เกิดการขาดแคลนข้าวในประเทศและส่งผลให้ราคาข้าวที่นำเข้าเพิ่มขึ้นตามมา

สมาคมนำเข้าข้าวแห่งอิหร่าน เสนอแนะว่ารัฐบาลควรพิจารณาใช้ระบบภาษี (tariff system) แทนการสั่งห้ามนำเข้าข้าวในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวเป็นเวลา 4 เดือน ในช่วงตั้งแต่ปลายเดือนกรกฎาคมถึงปลายเดือนพฤศจิกายน ขณะที่ผู้บริหารของสมาคมนำเข้าข้าวแห่งอิหร่าน กล่าวว่า สมาคมฯได้แจ้งรัฐบาลว่าอิหร่านควรนำเข้าประมาณ 140,000 ตันต่อเดือน เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดแคลนข้าวและการเพิ่มขึ้นของราคาข้าวในประเทศ

ที่มา *Oryza.com*

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2021/22 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2564-31 สิงหาคม 2565) ในช่วงวันที่ 1-28 กันยายน 2564 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 60,539 ตัน ลดลงประมาณ 42.49% เมื่อเทียบกับจำนวน 105,272 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 4,173 ตัน ลดลงประมาณ 80.26% เมื่อเทียบกับจำนวน 21,143 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้า 56,366 ตัน ลดลงประมาณ 33.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 84,129 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 13,000 ตัน ลดลงประมาณ 44.11% เมื่อเทียบกับจำนวน 23,259 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 28 กันยายน 2564 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 13,755 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-28 กันยายน 2564 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ฝรั่งเศส 12,766 ตัน เนเธอร์แลนด์ 10,476 ตัน อิตาลี 8,573 ตัน โปรตุเกส 6,009 ตัน เยอรมนี 5,036 ตัน สเปน 4,768 ตัน เบลเยียม 4,640 ตัน โปแลนด์ 2,602 ตัน สาธารณรัฐเชค 1,165 ตัน สวีเดน 1,603 ตัน ลิทัวเนีย 325 ตัน เดนมาร์ค 442 ตัน ไอร์แลนด์ 421 ตัน ไชปรัส 323 ตัน ฟินแลนด์ 308 ตัน ฮังการี 223 ตัน โรมาเนีย 42 ตัน ออสเตรีย 187 ตัน กรีซ 303 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2021/22 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-27 กันยายน 2564 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) จากจีนจำนวน 9,521 ตัน เพิ่มขึ้น 719% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากปากีสถานจำนวน 7,936 ตัน ลดลง 3.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกายอานาจำนวน 5,783 ตัน เพิ่มขึ้น 53.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากปารากวัย 1,568 ตัน เพิ่มขึ้น 22.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดีย 974 ตัน ลดลง 85.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) มีการนำเข้าจากไทยจำนวน 4,452 ตัน ลดลง 49.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 4,310 ตัน เพิ่มขึ้น 85.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากปากีสถาน 4,307 ตัน เพิ่มขึ้น 11.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดียจำนวน 3,742 ตัน ลดลง 48.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากเวียดนามจำนวน 2,437 ตัน เพิ่มขึ้น 22.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากบราซิลจำนวน 5,073 ตัน เพิ่มขึ้น 47,291.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากเมียนมาร์จำนวน 4,369 ตัน ลดลง 72.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอูรุกวัยจำนวน 1,359 ตัน เพิ่มขึ้น 271.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกายอานาจำนวน 944 ตัน นำเข้าจากไทยจำนวน 785 ตัน ลดลง 22.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-27 กันยายน 2564 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น บัลแกเรีย 9,542 ตัน โปรตุเกส 5,046 ตัน เนเธอร์แลนด์ 5,543 ตัน เบลเยียม 3,151 ตัน โปแลนด์ 1,657 ตัน อิตาลี 1,811 ตัน สเปน 1,235 ตัน ลิทัวเนีย 140 ตัน เยอรมนี 93 ตัน เดนมาร์ค 41 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เนเธอร์แลนด์ 8,373 ตัน โปแลนด์ 2,376 ตัน เยอรมนี 3,382 ตัน อิตาลี 1,831 ตัน สเปน 1,636 ตัน โปรตุเกส 1,039 ตัน เบลเยียม 615 ตัน สาธารณรัฐเชค 783 ตัน ลิทัวเนีย 331 ตัน สวีเดน 1,421 ตัน ออสเตรีย 615 ตัน โรมาเนีย 606 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 8,543 ตัน เนเธอร์แลนด์ 2,252 ตัน สเปน 1,308 ตัน โปแลนด์ 855 ตัน อิตาลี 470 ตัน เยอรมนี 20 ตัน โปรตุเกส 241 ตัน ลิทัวเนีย 270 ตัน สโลเวเนีย 102 ตัน บัลแกเรีย 43 ตัน เป็นต้น

ทางการส่งออกในปีการตลาด (Marketing year) 2021/22 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2564-31 สิงหาคม 2565) นั้น ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-28 กันยายน 2564 มีการส่งออกข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 12,788 ตัน เพิ่มขึ้น 8.49% เมื่อเทียบกับจำนวน 11,787 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการส่งออกข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 8,935 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 1.77% เมื่อเทียบกับจำนวน 8,779 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica ส่งออก 3,853 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 28.13% เมื่อเทียบกับจำนวน 3,007 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 28 กันยายน 2564 สหภาพยุโรปส่งออกข้าว 17 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-28 กันยายน 2564-31 ประเทศที่ส่งออกข้าวประกอบด้วย ประเทศอิตาลีจำนวน 4,601 ตัน สเปน 2,759 ตัน โปรตุเกส 3,172 ตัน กรีซ 107 ตัน เบลเยียม 609 ตัน เนเธอร์แลนด์ 661 ตัน บัลแกเรีย 207 ตัน ฝรั่งเศส 91 ตัน โรมาเนีย 96 ตัน เยอรมนี 38 ตัน สาธารณรัฐเชค 360 ตัน เดนมาร์ก 19 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2020/21 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563-31 สิงหาคม 2564) มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 1,183,042 ตัน ลดลงประมาณ 26.96% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,619,684 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 200,734 ตัน ลดลงประมาณ 37.83% เมื่อเทียบกับจำนวน 322,857 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้า 982,308 ตัน ลดลงประมาณ 24.25% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,296,826 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 367,818 ตัน ลดลงประมาณ 29.06% เมื่อเทียบกับจำนวน 518,475 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563-31 สิงหาคม 2564 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย เนเธอร์แลนด์ 202,301 ตัน ฝรั่งเศส 180,577 ตัน อิตาลี 116,266 ตัน สเปน 123,903 ตัน โปแลนด์ 83,699 ตัน เยอรมนี 79,380 ตัน เบลเยียม 78,954 ตัน โปรตุเกส 69,875 ตัน สาธารณรัฐเชค 31,773 ตัน สวีเดน 29,716 ตัน บัลแกเรีย 33,805 ตัน ลิทัวเนีย 13,889 ตัน เดนมาร์ก 8,209 ตัน ฮังการี 8,149 ตัน สโลวาเกีย 7,830 ตัน โรมาเนีย 7,531 ตัน ออสเตรีย 6,429 ตัน กรีซ 5,749 ตัน ไอร์แลนด์ 4,868 ตัน ไชปรัส 3,649 ตัน ฟินแลนด์ 2,949 ตัน เป็นต้น (สำหรับข้อมูลของสหราชอาณาจักรมีการนำเข้าจนถึงช่วงต้นปี 2564 ปริมาณ 80,355 ตัน และหลังจากนั้นไม่มีการรายงานข้อมูล)

การส่งออกในปีการตลาด (Marketing year) 2020/21 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563-31 สิงหาคม 2564) มีการส่งออกข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 326,529 ตัน เพิ่มขึ้น 50.23% เมื่อเทียบกับจำนวน 217,360 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการส่งออกข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 231,938 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 34.72% เมื่อเทียบกับจำนวน 172,157 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี

ที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica ส่งออกจำนวน 94,591 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 109.26% เมื่อเทียบกับจำนวน 45,202 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563-31 สิงหาคม 2564 ประเทศที่ส่งออกข้าวประกอบด้วย ประเทศอิตาลี จำนวน 156,369 ตัน สเปน 51,494 ตัน โปตุเกส 35,169 ตัน กรีซ 20,887 ตัน เบลเยียม 20,980 ตัน เนเธอร์แลนด์ 18,891 ตัน บัลแกเรีย 6,304 ตัน ฝรั่งเศส 4,820 ตัน โรมานี 3,531 ตัน เยอรมนี 2,874 ตัน โปแลนด์ 2,120 ตัน สาธารณรัฐเช็ก 1,041 ตัน เดนมาร์ก 527 ตัน เป็นต้น (สำหรับข้อมูลของสหราชอาณาจักรมีการส่งออกจนถึงช่วงต้นปี 2564 ปริมาณ 224 ตัน และหลังจากนั้นไม่มีการรายงานข้อมูล)

ที่มา Oryza.com

สหรัฐอเมริกา

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครลอสแอนเจลิส รายงานว่า CoBank ธนาคารเอกชนที่ปล่อยเงินกู้ให้เกษตรกรในชนบททางไกลใน 50 มลรัฐในสหรัฐฯ ได้ทำรายงาน Fragrant Rice: Opportunity or Threat for the U.S. Rice Industry? เผยแพร่ในเดือนกันยายน 2021 สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ความต้องการบริโภคข้าวที่มีกลิ่นหอม เช่น Jasmine Rice และ Basmati ในสหรัฐฯ เริ่มเติบโตในทศวรรษที่ 80 และขยายตัวต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน การขยายตัวของความต้องการในระยะแรกมาจากการเพิ่มของจำนวนประชากรเอเชียอเมริกัน แต่ในปัจจุบัน การเติบโตระลอก 2 มาจากผู้บริโภคสหรัฐฯ ที่ไม่ใช่เชื้อสายเอเชียที่สนใจและแสวงหาการบริโภคอาหารหลากหลาย รวมถึงข้าวที่มีกลิ่นหอม

คนอเมริกันมีทัศนคติว่าข้าวนำเข้าคุณภาพดีกว่าข้าวสหรัฐฯ และมีแนวโน้มที่จะเลือกข้าวนำเข้ามากกว่า แม้ว่าจะมีราคาจำหน่ายสูงกว่าข้าวเมล็ดยาวของสหรัฐฯ 2-3 เท่าตัวก็ตาม รายงานระบุว่าข้าวหอมมะลิไทยแบรนด์ Elephant มีกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นแฟนพันธุ์แท้ที่มี brand loyalty สูงมาก อย่างไรก็ตาม ดูเหมือนว่าความนิยมข้าวหอมนำเข้าไม่ส่งผลกระทบต่อยอดขายข้าวพื้นเมืองสหรัฐฯ มากนัก แต่ช่วยเพิ่มจำนวนผู้บริโภคและความต้องการข้าวให้สูงขึ้น สร้างโอกาสให้ข้าวขาวเมล็ดยาวและข้าวหอมที่ผลิตได้ในสหรัฐฯ โดยใช้จุดขายที่ราคาต่ำกว่า และเจาะตลาดกลุ่มผู้บริโภคที่ไม่ใช่คนเอเชียอเมริกัน หรือไม่ใช่กลุ่มเอเชียอเมริกันที่อาศัยอยู่ในสหรัฐฯ ที่เป็นรุ่น Gen X

ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ชี้ว่าการนำเข้าข้าวของสหรัฐฯ เติบโตต่อเนื่องตามการเติบโตของความต้องการข้าวที่มีกลิ่นหอมคุณภาพสูง ประมาณครึ่งหนึ่งเป็นข้าวที่มีมูลค่าสูง ประกอบด้วย Jasmine Rice และ Basmati Rice โดยมีส่วนแบ่งในตลาดนำเข้าสหรัฐฯ ประมาณร้อยละ 35 และ 16 ตามลำดับ

การผลิตข้าวในสหรัฐฯ ประสบปัญหาเรื่องพื้นที่ปลูกข้าวไม่ขยายตัว (static growth) ข้าว Hybrid ที่นิยมปลูกแพร่หลายแม้ว่าจะให้ผลผลิตสูง แต่เป็นข้าวคุณภาพต่ำไม่ได้รับความนิยมเท่าข้าวที่มีกลิ่นหอม ทางแก้ปัญหาของสหรัฐฯ คือการพยายามค้นคว้าวิจัยการผลิตสายพันธุ์ข้าวที่มีกลิ่นหอมที่ให้ผลผลิตเท่ากับข้าว Hybrid ซึ่ง ณ ปัจจุบันจะยังไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้แต่สหรัฐฯ สามารถปลูกข้าวที่มีกลิ่นหอมที่เป็น Jasmine และ Basmati ได้บ้างแล้วในพื้นที่ปลูกข้าวในเขต Delta (พื้นที่บางส่วนในรัฐ Arkansas, Mississippi และ Louisiana) และ Gulf Coast รอบอ่าวเม็กซิโก (รัฐ Mississippi, Louisiana และ Texas) แม้ว่าจะประสบปัญหาสภาวะแวดล้อมหลายประการที่สำคัญคือเรื่องดิน แมลง และผลผลิตยังมีคุณภาพต่ำกว่าข้าวจากแหล่งผลิตในเอเชีย อย่างไรก็ตามเกษตรกรระบุว่า ได้กำไรมากกว่าข้าว Hybrid ที่ไม่มีกลิ่นหอม นอกจากนี้ยังมีรัฐ California ซึ่งเป็นแหล่งปลูกข้าวสำคัญ ปัจจุบันกำลังเร่งพัฒนาสายพันธุ์ข้าว Jasmine ที่เข้ากับสภาพอากาศใน California และให้ข้าวที่มีคุณสมบัติเท่า

เทียบกับสายพันธุ์ดั้งเดิมจากเอเชีย California มีปัญหาจากสิ่งแวดล้อมต่ำกว่าในเขต Delta และ Gulf Coast แต่สถานะภัยแล้งรุนแรงเป็นอุปสรรคสำคัญของการเพาะปลูกในรัฐ California

การส่งออกข้าวของสหรัฐฯ คาดว่าจะทรงตัวต่อไปในอนาคตอันใกล้ ปัญหาข้าวสหรัฐฯ ในตลาดการค้าโลกคือไม่สามารถแข่งขันกับข้าวเอเชียซึ่งมีระบบการพยุงราคาข้าวจากภาครัฐ และการลดลงของความต้องการข้าวสหรัฐฯ ของผู้ซื้อในหลายประเทศ (ไม่รวมเม็กซิโก) ตลาดนำเข้าข้าวเปลือกของสหรัฐฯ เห็นว่าข้าว Hybrid สหรัฐฯ ขาดคุณภาพ และขนาดของข้าวไม่สม่ำเสมอ ต่างจากข้าว Jasmine และ Basmati ปัญหาเรื่องความเหนียวนุ่ม โดยเมื่อนำไปนึ่งเป็นข้าวหนึ่ง (parboiled) ยากแก่การสีมากกว่าข้าวประเภทอื่น และขาดกลิ่นหอมเมื่อเปรียบเทียบกับข้าวหอมจากเอเชีย

รายงานฯ ระบุว่าโอกาสการเติบโตในการเพิ่มส่วนแบ่งตลาดทั้งในประเทศและในตลาดส่งออกทั่วโลกของอุตสาหกรรมข้าวสหรัฐฯ จำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาค่าคุณภาพข้าว ปรับปรุงสายพันธุ์และการสีข้าว รวมไปถึงการพัฒนาการตลาด สร้างการยอมรับในกลุ่มผู้บริโภค ทั้งข้าวขาวเมล็ดยาวแบบดั้งเดิมและข้าวที่มีกลิ่นหอม ซึ่งทั้งหมดต้องอาศัยการลงทุนระยะยาวตลอดห่วงโซ่อุปทาน ในความเห็นของผู้จัดทำรายงาน มองว่า นอกเหนือจากการลงทุนข้างต้นแล้ว การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับอุตสาหกรรมข้าวของสหรัฐฯ รัฐบาลสหรัฐฯ ควรดำเนินการผลักดันให้ประเทศในเอเชีย ลดข้อกีดกันทางการค้าด้านภาษี (Tariff Barriers) ลดการช่วยเหลือทางการเงินที่ภาครัฐให้แก่เกษตรกร ทั้งนี้ ในระยะสั้น ค่าขนส่งระหว่างประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบันสร้างโอกาสแข่งขันและเปิดโอกาสให้แก่อุตสาหกรรมข้าวสหรัฐฯ เข้าไปเพิ่มส่วนแบ่งในตลาดค้าข้าวในประเทศเพิ่มมากขึ้น

ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครลอสแอนเจลิส

